

Керівні Принципи Візії 2000: Біблійні Студії

СТУДІЯ 3 Єпархія і Митрополія

Укладено о. Андрієм Ярмусем,
Відділ Місій і Освіти, УПЦК
Вінніпег, 2003

ПЕРЕДМОВА

У липні 2000 року Двадцятий Собор Української Православної Церкви в Канаді прийняв низку резолюцій, об'єднаних під заголовком "Візія 2000". Ці резолюції охоплюють сфери духовного відродження, виховного розвитку, ефективної комунікації та повноважного управління; вони дали УПЦК директиви, що трактують внутрішнє життя особи, наші зв'язки з іншими Православними Церквами, наші ширші стосунки з суспільством.

Ці резолюції мають основою збірку "Керівних Принципів"; Принципи описують фундаментальні Православні вчення про суть земної подорожі людини, а також вчення про Церкву, у якій ми покликані реалізувати цей шлях. Ця серія Біблійних Студій має на меті дати можливість кращого ознайомлення з "Керівними Принципами", які формували "Візію 2000". Надіємося, що така ініціатива буде корисною всім, хто продовжує свою духовну подорож, своє життя у Святій Українській Православній Церкві в Канаді.

Ієрей Андрій Ярмусь, Вінніпег, 2002

Керівні Принципи 'Візії 2000': Біблійні Студії

Частина 3. Єпархія і Митрополія

- 3.1 Усі парафії одного регіону об'єднані у єпархію під управлінням місцевого єпископа.
- 3.2 Усі єпархії певного ширшого географічного простору (зазвичай суверенної нації) об'єднані у "Помісну Церкву", під головуванням одного ієрарха.
- 3.3 Парафії, єпархії і помісна Церква органічно поєднані між собою обрядовим життям, особливо через Святу Євхаристію та внаслідок взаємного підпорядкування своєму керівному органу - місцевому Соборові Єпископів.
- 3.4 Існує взаємопідтримуючий зв'язок між місцевою спільнотою, з її специфічними системою управління, метою і діяльністю, та єпархією і Помісною Церквою з їх системою керування і їх ширшими сферами діяльності та адміністрації.
- 3.5 Оскільки Церква розглядається як органічне тіло – Тіло Христа – ми повинні усвідомлювати, що стан одного члена тіла впливає на всі інші частини теж. Це стосується парафій (як священства, так і мирян у них), округ, єпархій і Церкви в цілому.
- 3.6 Українська Православна Церква в Канаді виходить своїм корінням із церковної традиції Київської Української Митрополії з її тисячолітньою історією, має свій унікальний характер, що виділяє її з-поміж інших православних Церков. Окрім того, до характеру Української Православної Церкви був доданий ще один вимір за час її більш ніж восьмисотлітнього існування й розвитку в Канаді.

3.1 Усі парафії одного регіону об'єднані у єпархію під управлінням місцевого єпископа.

- Від перших днів свого існування Християнська Церква мала ясну і чітку ієрархічну структуру. Сам Ісус Христос заклав Свою Церкву саме таким чином ще в той час, коли Він ходив серед нас, проповідуючи

Царство Боже. У Євангелії від Марка бачимо, як Ісус вибрав із середовища своїх послідовників дванадцять осіб, що мали складати Його особистий внутрішній гурток.

Марко 3:14,15

- У Книзі Дій, коли Церква вибирає особу, щоб замінити Юду Іскаріота з числа дванадцятьох (див. Дії 1:15-26), Ап. Петро посилається на Псалом 109:8, де читаємо: “Хай інший забере маєток його.” (пер. Митр. Іларіона) Слово “маєток” заміняє тут грецьке “ἐπισκοπή”, що має теж значення ‘єпископство’, Дії були написані оригінально грецькою мовою, У Діях 1:20, Ап. Петро каже

буквально “А служіння його забере нехай інший”.

Біблійне слово на означення єпископа докладно визначається як “доглядач”. Роль єпископа – наглядати за життям довіреної йому християнської спільноти.

У своїх листах до Тимофія і до Тита Ап. Павло дає поради щодо функцій єпископа:

1 Тимофія 3:1-7

Тита 1:7-9

- Ці євангельські уривки показують, що місія єпископа була частиною Церковного життя ще з апостольських часів. Самі апостоли були першими єпископами.

У Святому Письмі, рівно ж, знаходимо, що в Церкві єпископські повноваження надавалися їм самим Христом.

Матвій 18:18

Іван 20:21

Матвій 10:40

- Якщо переглянути життя Церкви, ця єпископська місія вперше була доручена апостолам саме Христом. Така спадкоємність повноважень виконує Христову волю про те, що Церква повинна підтримувати зв'язок, неперервність традиції і порядок.

Авторитет єпископа як доглядача Церкви був настільки значним, що це дозволило Священномученикові першого століття Св. Ігнатієві, єпископові Антіохійському, писати наступне:

“Хай ніхто, окрім єпископа, не робить справ, що стосуються Церкви. Хай буде визнана чинною тільки та Євхаристія, яка служиться у присутності єпископа, або особи, якій він це довірив. Де б не появлявся єпископ, хай буде повнота люду; подібно як, де б не появлявся Ісус Христос, там є повнота Соборної Церкви. Не є законним ані хрестити, ані мати обіди любови - агапе - без дозволу єпископа; а все, що він схвалить, є благовгодним Богові, врешті, лише схвалене ним може бути безперечним і безсумнівним.” (Послання до Смирнян, 8:1,2)*

***Примітка:** “Соборна Церква” - це означає Церква у своїй повноті.

3.2 Усі єпархії певного ширшого географічного простору (зазвичай суверенної нації) об'єднані у “Помісну Церкву”, під головуванням одного ієрарха.

- На початках християнство проповідувалося спершу в містах. Це стає очевидним в текстах про

проповідь апостолів, у Книзі Апостольських Дій, як наприклад знаходимо у розділі 14.

Дії 14:21,24,25

Цим пояснюється той факт, що більшість Послань Нового Завіту адресовані до певних міст. Як бачимо, Книга Об'явлення була

написана для підбадьорення і застереження християн у “семи Церквах, що в Азії”(Об. 1:4), вони знаходилися у різних містах.

	Місто	Предмет обговорення / Проблема
Об'явлення 2:1-5		
Об'явлення 2:8-10		
Об'явлення 2:12-16		
Об'явлення 2:18-28		
Об'явлення 3:1-5		
Об'явлення 3:7-13		
Об'явлення 3:14-20		

• Кожне з цих міст-Церков перебувало під управлінням свого

місцевого єпископа (“адміністратора”), якому

допомагала рада “старійшин” / священиків. Цей управліннєвий склад вибирався народом. Спочатку вони були призначувані апостолами. Пізніше їх визначали єпископи, що приймали повноваження від Апостолів, коли ті переходили

проповідувати Добру Новину до інших місцевостей.

Повернувшись до Дій 14, знаходимо, що саме так чинили Апостоли, коли подорожували з одного міста до іншого:

Дії 14:23

- Оскільки Церква продовжувала зростати, завдання єпископа розгорталося від управління одним містом до керування вірними у ширших географічних регіонах (названих “єпархіями”). Натомість, окремі християнські спільноти у таких єпархіях були керовані пресвітерами, яких призначав місцевий єпископ.

патріархом, який був єпископом того міста. Ця структура називалася “πενταρχία” (грецьке слово, що означає “управління п'ятьох”). Кожен патріарх здійснював свої функції з допомогою радою інших єпископів свого регіону, які були відповідальними за менші підрозділи (названі єпархіями) свого патріархату.

Ця адміністративна модель продовжувала свою еволюцію протягом перших століть християнського життя. У четвертому столітті Церква складалася з п'яти географічних регіонів. Кожен з них розглядався як самостійна (“автокефальна”) “Місцева Церква” (чи “Помісна Церква”). Центром кожної з них було найбільше місто відповідної частини Римської Імперії (Рим, Константинополь, Єрусалим, Антіохія, Александрія). І кожна з Церков адмініструвалася

Тільки у 300-тих роках знаходимо, що базова структура Церкви встановлена так, як ми її маємо сьогодні. Парафії під пастирським керівництвом пресвітера є складовими частинами єпархії, яка перебуває під управлінням місцевого єпископа, що, в свою чергу, підпорядковується місцевому приматові -- “патріархові”, “архієпископові”, чи “митрополитові”. Цей примат – духовний провідник усіх вірних “Помісної Церкви”.

3.3 Парафії, єпархії і помісна Церква органічно поєднані між собою обрядовим життям, особливо через Святу Євхаристію та внаслідок взаємного підпорядкування своєму керівному органу - місцевому Соборові Єпископів.

- На Таємній Вечері перед Своїм добровільним стражданням і смертю задля нас, Ісус молиться небесному Отцеві за Своїх послідовників. Ті слова знані як Ісусова "Архиєрейська" молитва. Цю молитву читають у Страсний

Четвер на службі 12 Страсних Євангелій (*Страстей*); вона складає частину першого Євангельського читання. У Своїй Архиєрейській молитві Ісус установлює кардинальні принципи єдності усіх християн:

Іван 17:20-23

- З цих слів Христа ми дістаємо багато важливих уроків про Церкву. Перше, єдність - головна ознака Церкви. "Церкву" складають ті люди, котрі за ласкою Святого Духа (Іван 14:16,17 та 16:12-14) є одне з Христом, а через Христа є одне з Богом Отцем.

Ця єдність з Христом є, рівно ж, узами єдності між усіма віруючими. Якщо кожен віруючий, особисто, є 'одне' з Христом, тоді через Христа усі віруючі – 'одне' кожен для кожного. Так, Ап. Павло навчає:

До Римлян 12:4,5

- Основна ознака і діюча сила єднання у Церкві – Святі Таїнства. Особливо, Пресвята Євхаристія є первинним джерелом Церковної

єдності. Участь у Євхаристії єднає нас з Богом. Ісус Сам навчає нас у Євангелії від Івана.

Іван 6:56,57

Подібно наставляє коринтських християн Ап. Павло:

1 Коринтян 10:16-17

- Отже, Церкву в цілому називають “Христовим Тілом”, а кожен індивідуум є названий членом того Тіла (1 Коринтян 12:27). Це означає, що християни існують як Церква, інакше кажучи відчувають і живуть Церквою у повноті й найінтенсивніше тоді, коли беруть

участь у Божественній Літургії і разом причащаються. З перших днів існування Церкви, найперше, чим християни проголошували реальність своєї Церкви у цьому світі була Євхаристія і все, з нею зв'язане.

Євхаристія є важливим знаком і способом вираження єдності, однак, не єдиним. Наступний об'єднуючий фактор – проголошення спільного

кодексу віри й побожних практик, іншими словами – спільної віри (див. наприклад, 2 Солунян 1:3 та Ефесян 4:4,5).

- Третє з основних способів вираження церковної єдності є вірність своєму єпископові. Така відданість вважалася великою чеснотою у Ранній Церкві. Розгляньмо ще раз повчання Св. Ігнатія Антіохійського: *“Хай ніхто,*

окрім єпископа, не робить справ , що стосуються Церкви.”

У тому ж дусі Ап. Павло пише до Тимофія, молодого єпископа першого століття, про повагу до Церковної влади:

1 Тимофія 5:17

У Посланні до Євреїв Ап. Павло виділяє цей пункт ще чіткіше:

Євреїв 13:17

- Однак, Церква не вимагає сліпого послуху будь-якій владі. Ті, кому довірене наглядання за Церквою, повинні здійснювати цю місію зі свідомістю, що наприкінці

вони повинні будуть здати звіт за свої дії. Це чітко вияснено у Євангелії від Матвія та у першому посланні Св. Ап. Петра:

Матвій 20:25-28

1 Петра 5:2-4

- У Церкві авторитет ґрунтується не на законі сили, а на любові. Вірність тим, хто при владі – відповідь любові на виконувану в любові управлінську роль.

Відданість Церковній ієрархії, разом зі спільною участю у Святій Євхаристії і нашим гармонійним визнанням віри виконує той зв'язок, котрий об'єднує віруючих християн в одне Тіло – Церкву.

3.4 Існує взаємопідтримуючий зв'язок між місцевою спільнотою, з її специфічними системою управління, метою і діяльністю, та єпархією і Помісною Церквою з їх системою керування і їх ширшими сферами діяльності та адміністрації.

- Любов – це той зв'язок, що єднає нас разом як християн. Ми любимо Христа і є люблені Ним. Ми любимо один одного: братів і сестер, духовних батьків і матерів, їх духовних дітей. Любов повинна виражатися конкретно, це означає – бути щирим. Ми не можемо запевняти про любов тільки своїми словами.

Наша любов до Бога та Його любов до нас виражається постійно у конкретних вчинках дарування, освячення і отримання Освячених Хліба та Вина у Святій Євхаристії.

Наша любов один до одного безпосередньо виражається через нашу реальну присутність один для одного, через підтримку один одного при виконанні своїх обов'язків, відповідальностей. Якщо ми дійсно віримо, що ми є одне у Христі, і маємо справжнє бажання виразити цю єдність, ми будемо це робити, усвідомлюючи, що ми взаємозалежні один від одного. У 1 Посланні до Коринтян, розділ 12, Ап. Павло висловлює це таким чином:

1 Коринтян 12:20-21

Ранній приклад такого усвідомлення знаходимо у Новому Заповіті. Ап. Павло ініціює у Малій Азії збірку на користь святих Єрусалиму. Якщо християни у інших містах виповнюють цю місію охоче, деякі з коринтян неохочі підтримати складку на допомогу Єрусалимській Церкві. Ап. Павло підбадьорює їх,

нагадуючи, що “хто сіє щедро – той щедро й жатиме” і що “Бог любить того, хто з радістю дає”. (2 Кор. 9:6,7). Він пояснює також, що таке подавання витікає із бажання спільного добра для всіх Церков і що такий вчинок збагатить усіх разом.

2 Коринтян 8:14

- Отож, у Церковному житті ми не повинні вважати себе самих, або ж зокрема наші спільноти островом, незалежним від решти Церковного

тіла. Кожен з нас має спільну відповідальність турбуватися про інтереси інших, де і як тільки може.

3.5 Оскільки Церква розглядається як органічне тіло – Тіло Христа – ми повинні усвідомлювати, що стан одного члена тіла впливає на всі інші частини теж. Це стосується парафій (як священства, так і мирян у них), округ, єпархій і Церкви в цілому.

- Надавати взаїмну і безумовну підтримку один одному – це важливо у Церкві. Церква насправді є тілом – системою “клітин” і

“субсистем”, які мають вплив на здоров'я і добробут один одного. У 1 Посланні до Коринтян, розділ 12 Ап. Павло добре вияснює це:

1 Коринтян 12:26

У своєму Посланні до Ефесян Ап. Павло підкреслює, що різноманітні духовні дари і ролі, даровані Церкві Богом, є для

збудування Церковного Тіла і для того, щоб усі Його частини взаємно мали з цього користь:

Ефесян 4:14:16

• Кожен християнин індивідуально, кожна парафіяльна спільнота не існують самі по собі. Вони є частинами багатого більшого від себе організму. Їхній духовний стан має вплив на людей і ситуації, віддалені від них. Тож у світлі цього, додає сили усвідомлення того, що не несемо відповідальність самі. Єпархійна система і її єпископ, Національна Церква і її керуючий

ієрарх, інші адміністративні структури Церкви існують задля добробуту вірних у своїх парафіях. Разом з тим, структури зможуть ефективно підтримувати парафії тільки у тому випадку, якщо парафії теж будуть сприяти своїм єпархіям у їхній праці та відданості владі. Якщо парафії у такий спосіб підтримують єпархію та Національну Церкву, це принесе користь самій парафії.

Обговоріть приклади, як парафіяльна підтримка Тіла єпархії та Національної Церкви може повернутися з користю для самої парафії.

3.6 Українська Православна Церква в Канаді виходить своїм корінням із церковної традиції Київської Української Митрополії з її тисячолітньою історією, має свій унікальний характер, що виділяє її з-поміж інших православних Церков. Окрім того, до характеру Української Православної Церкви був доданий ще один вимір за час її більш ніж восьмисотлітнього існування й розвитку в Канаді.

- У Другій Частині Студій ми навчилися про давні християнські корені Українського Православ'я. Це було виявлене завдяки посиланню Ап. Павла у його листі до Колосян:
-
-
-
-

Колосян 3:11

- Скіфи, чи скити – прадавні предки українського народу. Пізніше, цю місцевість називатимуть 'Київська Русь' (або "Русь-Україна"). Коли Русь-Україна прийняла Православну Віру, ця місцевість була названа "Митрополією", а Митрополит Києва був визначений її керуючим ієрархом. Київська Митрополія перебувала в юрисдикції Константинопольського Патріархату. Коли засновники Української Православної Церкви в Канаді закладали Церкву у цій країні, вони будували на багатій спадщині, що нею є духовна традиція Київської Митрополії. Змінювалися покоління, та завжди тут у Канаді продовжувалася розбудова Церкви на тій самій основі, формувалася наша унікальна ідентичність, як результат досвіду реалій і розвитку тут.

Ця дійсність Церкви базована на спадщині Київської Церкви і викувана у досвіді української еміграції. І сьогодні ми маємо прийняти її, та й продовжувати будувати далі самі. Водночас, ми повинні усвідомлювати, що матимемо успіх тільки у тому випадку, якщо працюватимемо в єдності один з одним. Парафії не будуть мати плоду, якщо будуть вважати себе тілом, незалежним від своєї єпархії та Консисторії. Подібно, керівництво нашої Церкви не буде плідним в управлінні, якщо буде розглядати себе у своєму управлінні як щось відокремлене і вище від спільного досвіду цілого Тіла вірних. Якщо ми працюємо всі як один, кожен зі своїм завданням, усе Тіло росте здоровим, і все є благословенне з плодів такої праці.

Псалом 33:12